

[Jesper Simonsen.]

ret begrænset i de kriminelle Sager. Man er der blevet, baade ved Love og navnlig ved Praksis, hængende i Papirer i alt for stort Omfang. Der optages lange Rapporter, og Forklaringer til Rapporter gentages. Der forklares dernæst i Undersøgelsesretterne under Efterforskningen og Forundersøgelsen, og der tages Udskrifter af disse Forklaringer. Og naar saa Sagen kommer frem til Landsretten, kommer den med alt dette Papir, som gør hele Behandlingen i Landsretten ganske — hvad skal vi sige — i Forhold til Umiddelbarheden illusorisk og i Virkeligheden ogsaa berøver den det Liv, som man havde tilsigtet at forlene Retsplejen med ved den nye Retsplejelov.

Alt dette Papir gør Retsplejen omstændig, thi under Sagens Forberedelse skal det skrives og mangfoldiggøres, gennemlæses af de forskellige Led indenfor Paatalemyndigheden, og alt dette tager Tid. Og det fører ogsaa til, at man er blevet hængende ved det stærke Krav om alle mulige autentiske Attester ved hvilken som helst Bagatelsag.

Hvis det drejer sig om en alvorligere Sag, skal man selvfølgelig have Attesterne i Orden, saaledes at den tiltalte Identitet, hans tidligere Vandel, hans personlige Forhold ogsaa i et vist Omfang er nøjagtigt og sikkert oplyst. Men drejer det sig om en Bagatelsag, maatte man kunne tage det noget lettere, end det hidtil er sket herhjemme. Det kan gøres i Udlandet, og det burde ogsaa kunne gøres her. Men denne stærke Brug af Skriftligheden, som man har bibeholdt, fordi Umiddelbarheden ikke var tilstrækkelig gennemført, har ogsaa virket tyngende paa Retsplejen i denne Henseende.

Nu vil jo Gennemførelsen af Domsmandsinstitutionen virke til en videre Gennemførelse af Umiddelbarheden, og derigennem haaber jeg, at man kan komme den tyngende Skriftlighed til Livs.

Jeg giver det ærede Medlem Hr. Pürschel Ret i, at man ikke skal overvurdere Betydningen af, at den dømmende Ret ser Vidnerne umiddelbart for sig, thi det er, som det ærede Medlem sagde, ingenlunde nogen let Sag ved at høre og se et Vidne at bedømme, om Vidnet er sanddru eller ej. Dertil kommer, at det ikke alene er Sanddruheden, man maa søge at vurdere, men ogsaa Vidnets Evne til at opfatte de Ting, som det skal fortælle om, dets Evne til at erindre og dets Evne til at gengive. Gennem den Forskning, der har fundet Stad paa Vidnepsykologiens Omraade, har vi faaet nogen Klarhed over,

at Manglerne paa disse Omraader hos Menneskene er store.

Jo længere man virker i Retsplejens Tjeneste, des mere klar bliver man over, at man skal være umaadelig varsom med at stole paa Vidnebeviset. Naturligvis ikke i første Linie fordi Vidnerne ikke taler Sandhed — de bestræber sig i al Almindelighed ærligt paa at gøre det —, men fordi Evnen til at forklare rigtigt, hvad der er foregaaet, mange Gange svigter.

Men paa den anden Side er det dog lige saa sikkert, at en Vidneforklaring som Bevisgrundlag er meget mere værd, naar man har Vidnet for sig og har Adgang til at stille supplerende Spørgsmaal, til at faa Problemerne uddybet, end hvis man kun har noget skriftligt, hvad enten det nu er Rapporter eller Udskrifter af Retsprotokoller.

Jeg kommer dernæst til Spørgsmaalet om Anklageprincippet. Det var Tanken ved den nye Retspleje at gennemføre Anklageprincippet. Man saa for sig en kriminel Retspleje indrettet saaledes, at man havde en upartisk Dommer, der sad paa en tilbagetrukket Plads i Forhold til de øvrige optrædende i Retssalen; Dommeren havde den Opgave at lede Retsforhandlingerne, men i øvrigt skulde han ikke have nogen Part i selve Behandlingen af Sagen i Retssalen; Dommerens egentlige Opgave kom først bagefter gennem Bearbejdelsen af det Processtof, der blev ham forelagt, og Afgørelsen af Retsagen.

For at opnaa dette vilde man give Parterne, der optraadte i Sagen, en egentlig Partsstilling, saaledes at man i Skranken havde paa den ene Side den sigtede med hans Forsvarer, paa den anden Side Staten repræsenteret gennem Anklagemagtens Repræsentant. Det var da disse Parters Opgave at fremføre Processtoffet for Dommerne, og i denne Opgave, Tilvejebringelse og Fremførelse af Processtoffet, skulde Dommeren ikke tage Del. Partsstillingen fik Parterne formelt, men Dommeren fik ikke den tilbagetrukne Stilling, man havde tiltænkt ham, og dette har i nogen Grad skadet den kriminelle Retspleje i de forløbne 10 Aar.

Det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen kom med nogle kritiske Bemærkninger om den Maade, hvorpaa Forsvarer beskikkes. Jeg maa tage Afstand fra denne Kritik, jeg tror ikke, den er berettiget, i hvert Fald ikke i det vide Omfang, som det ærede Medlems Udtalelser gav den. Forholdet er det, at de beskikkede Forsvarere tages indenfor en Kreds af Sagførere, som er udtaget til den Op-